

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVÁR, 1951. augusztus 11. szombat, A R A 4 L E J VIII. EVFOLYAM, 189. SZÁM.

Mai lapszámunkból:

- * A szovjet válaszüzenet az USA-nak újból leleplezi a béke ellenségeit (1. old.)
- * Egyetlen csoport sem marad norma alatt a teleki vashányában. (1. old.)
- * Igy tanulnak a Szovjetunióban. (2. old.)
- * A Kolozsvár-tartományi villamosművek dolgozói a távlati terv megvalósításáért küzdenek. (3. old.)

A szovjet válaszüzenet az USA-nak újból leleplezi a béke ellenségeit

A napokban került nyilvánosságra Truman, az Egyesült Államok elnöke és N. M. Svernik, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Prezidiumának elnöke közötti üzenetváltás, valamint az USA kongresszusának és a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Prezidiumának határozata. Az üzenetváltások és a határozatok napjaink legégetőbb kérdéseinek, a háború és béke kérdéseinek dokumentumai.

Látszólag mindkét üzenet és mindkét határozat ugyanazt a célt szolgálja: a béke megőrzésének ügyét. Aki azonban figyelmesen végigolvassa az egész szöveget s az ott elmondottakat összeveti a legutóbbi évek, vagy akár a legutóbbi hónapok eseményeivel, annak szeméi előtt a látszólag azonos célkitűzésű dokumentumok mögött élesen különböző két világ, két különböző törekvés bontakozik ki.

Az amerikai imperializmus fő korifeusai, Trumanal az élükön, szükségesnek tartják, hogy gyilkos ténykedéseik közepette időnként „békeszándék-tól” és „jóindulattól” csöpögő kijelentéseket tegyenek és biztosítsák a világ népeit arról, hogy a tömegpusztító fegyvereket pedig, lám, nyulvadástól szükségleteire gyártják egyre tömegesebben.

A szemforgató kijelentések mégis tartalmaznak biztatást is a békeharcosok millió számára. Ugyanis a monopolkapitalizmus által irányított amerikai kormány, amelynek lételeme a háború, nem jósántából fohászodik neki egy-egy békenyilatkozatnak, hanem azért, mert a népek békemozgalma egyre szorultabb helyzetbe juttatja a háborus uszítókat. Önkénytelenül is eszünkbe jut Sztálin elvtárs figyelmeztetése: „a háboru elkerülhetlenné válhat, ha a háborus uszítóknak sikerül a hazugság hálójába fogni, becsapni és új világháborúba sodorni a néptömegeket”.

Egy ilyen hálót próbáltak kivetni újból a háborus nyereszkezők, Trumanon s az amerikai szenátuson és képviselőházon keresztül. E háló egyik szemét Truman elnök és az amerikai kormány ama „mélyseges óhaja” alkotja, hogy a béke érdekében „mindent megtegyen, ami módjában áll”. Más szemek azzal próbálnak befogni hiszékeny embereket, hogy az amerikai kormány Trumanal az élén „szent kötelességének” tekintti a béke megvédését s e célból fel kívánja használni az összes „becsületes eszközöket”. Ismét más szemek a Szovjetunióval szembeni jóllismert rágalmból fonták.

De a világ népei nem felejtik el, hogy az amerikai imperialisták Korea rombolóhatalmát, békés életük fiz. és szellemi kioltását ugyancsak a „becsületes eszközök” közé sorozzák. Minden jószándékú ember emlékeztetében élünk el az hogy Truman és társai valóban minden félük teltét megkötötték és megtesznek, nehogy a Szovjetunió békejavaslatát megvalósítsák, nehogy az ő hatalam megköttesse a békepaktumot, ne-

hogy a béke megszilárdulhasson. Ezért vetik alá a legjobb békeharcosokat a legsötétebb terrornak, mind az Egyesült Államokban, mind a csatlós országokban, ezért igyekeztek elgáncsolni a békehívek kongresszusait, s jelen pillanatban is ezért tekintik „szent kötelességének” minden imperialista kormány, hogy megakadályozza a békére vágyó ifjak ezreinek a herlini Világifjúsági és Diák Béketalálkozóán való részvételét. Erthető is — hiszen az imperialistáknak a háboru sokmilliárd nyereséget, a tartós béke viszont a kapitalizmus ellentmondásainak fokozott kiéleződését jelenti. Annál érthetlenebb viszont Trumannak és a többi dollármilijomoshnak az a naiv elképzelése, hogy a világ szemét bé lehet kötni keneteljes szavakkal.

N. M. Svernik válasza a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Prezidiumának határozata a válóság elsőpró erejével dönti háliba a trumani üzenet és határozat negédes állításait. Történelmi tények alapján bizonyítja be, hogy a Szovjetunió politikája 1917 óta következetesen és töretlenül a béke ügyét szolgálja. Ez a politika abból meríti az erőt, hogy a szocializmus országában a háboru minden oka megszűnt az ellentétes osztályok felszámolásával, hogy a Szovjetunió érdeke a békehez és nem a háborúhoz kapcsolódik. A szovjet fegyveres erők sehol nem folytatnak hadműveleteket, ellenkezőleg, az országban páratlan méretű békés építkezések folynak.

A Szovjetunió Legfelső Szovjetje Prezidiumának határozata, cáfolhatatlan tények egész sorával bizonyítja kézzelfogható módon, hogy az USA kormánya megkülönböztető intézkedéseket léptetett életbe a szovjet állammal szemben. Jellemző például, hogy Truman és az USA kongresszusa által küldött képmutató üzenet után közvetlenül, az Egyesült Államok képviselőháza újabb törvényt szavazott meg, amely arra irányul, hogy a Szovjetunió és az iránta barátságos magatartást tanúsító országokkal megszüntesse a kereskedelmet. Miközben nap mint nap, újabb módszereket eszel ki a Szovjetunió elszigetelésére, miközben ujjaélesíti a német és japán militarizmust és a világ legkülönbözőbb pontjain hadibázisokat épít egy újabb szovjetellenes háboru céljaira. Truman és a monopolkapitalisták kormánya a legarcátlanabb módon tolvajt kiált s a Szovjetuniót rágalmozza azért, hogy sorompók akadályozzák a kelet és nyugat közti szabad közlekedést.

Az üzenetváltás újabb ösztönzést szolgál a világ becsületes dolgozói számára. A népek — köztük az amerikai nép is — egyre inkább megértik azt a mély igazságot, amit Sztálin elvtárs tömören így fogalmazott meg: „A béke fennmarad és megszilárdul, ha a népek saját kezükbe veszik és mindvégig megvédik a béke ügyét”.

Augusztus 23. tiszteletére

Egyetlen csoport sem marad norma alatt a teleki vashányában

Vajdahunyad-rajonban a teleki vashánya munkásai, technikusai és mérnökei a Bányász Nap és Augusztus 23. tiszteletére újabb vállalásokat tettek.

Vállalták, hogy augusztus 12-ig 600 tonna és augusztus 23-ig 1326 tonna vasércet bányásznak. Vállalásuk teljesítése érdekében széleskörben alkalmazzák a szovjet munkamódszereket.

Resigna Ion vezetésével a „Május 8” nevű brigád naponta 91 százalékkal haladja túl a normát. Stanciu Ioan brigádja is 91 százalékkal dolgozik normán felül. Samoila Andrei 58 százalékkal szárnyalja túl napi előírnyzatát. A teleki bányában egyetlen csoport sem dolgozik norma alatt.

MUNKAVÁLLALÁSOKKAL KÉSZÜLNEK FELSZABADULÁSUNK EVFORDULÓJÁRA A TECHNOFRIG DOLGOZÓI

A kolozsvári „Technofrig”-gyár dolgozói munkavállalásokkal készülnek Augusztus 23. megünneplésére.

A versenykihívások során 2 csoport, 50 páros és 60 egyéni munkavállalás hangzott el.

A páros versenykihívások közül elsőként Kis Ferenc lakatos versenyre hívta Konez Mihály munkatársát 40 százalékos normatulhaladásra és 5 százalékos anyagmegtakarításra. Timis Mihály bádogos munkatársát, Weiss Józsefet hívta versenyre. Mindketten vállalták a norma 50 százalékos túlhaladását és az általuk elkészült munkadaraboknál a selejt teljes kiküszöbölését. Pop Virgil 60 százalékos normatulhaladásra és 10 százalékos nyersanyagmegtakarításra serkentette az osztályon dolgozó többi hegesztőket. Az egyéni versenyzők közül Ruzsa József 10 százalékos selejtszökkentést vállalt. Főrész Gyula, a villanszerelők nevében 40 százalékos anyagmegtakarításra tett ígéretet. Miron Aurel a karbantartási műhely nevében vállalta, hogy Balogh Lajossal augusztus 23-ig üzembehelyezi a javítás alatt lévő marógépet.

Az asztalosműhely dolgozói Nina Nazarova módszerének szélesebbkörű alkalmazására hívják versenyre a lakatosműhely dolgozóit. Tóháti László adminisztrációs tisztviselő hetenként 10 órai önkéntes munkát végez, hogy bőhozza a lemaradást. Vura Ferenc és Demeter Károly rajzolók ígéretet tettek arra, hogy a tervrajzokat ezután a lehető legpontosabban készítik el.

HÁROM NAPPAL HATÁRIDŐ ELŐTT FEJEZIK BE AUGUSZTUS HAVI TERVÜKET AZ „ADY”-GYÁR DOLGOZÓI

A kolozsvári „Ady” harisnyagyár dolgozói Augusztus 23. tiszteletére a havi tervet három nappal hamarabb fejezik be a kitűzött időpontnál.

Az üzemi munkatársak a gyár technikusai vállalták, hogy megjavítják az üzem legrosszabb varrógépét s az áru jobb minőségének megjavítása érdekében két szövőgépet tökéletesítenek. Vállalták továbbá, hogy 18 százalékkal növelik a gépek termelékenységét. Ezen a napon a gépterem dolgozói is munkavállalásokat tettek. Az üzemben dolgozó két párhuzamos váltás versenyre hívta ki egymást, ígérték, hogy 10 százalékkal csökkentik a tűtörések számát és két százalékkal az előírnyzott terven felül termelnek.

A gépteremből Tökés Zoltán és Vura István ígéretet tettek, hogy ezután az általuk termelt áruk minősége 90 százalékosan elsőrendű minőségű áru lesz. Ezzel egyidőben a mennyiségi termelést 20 százalékkal fogják majd emelni. A tűtörést 15 százalékkal, a selejtet pedig ugyancsak 15 százalékkal csökkentik. Az aprétura osztályról Dicker Ilona és Jakab Ibolya tettek jelentős munkavállalást. Igérték, hogy 65 százalékkal emelik a mennyiségi termelést s elsőosztályú minőségű árut adnak, valamint megszilárdítják a munkafegyelmet. Tólas Róza és Berkovits Róza arra tettek ígéretet, hogy napi előírnyzott munkájukat 100 százalékkal haladják túl és 90 százalékos minőségű árut adnak Augusztus 23. tiszteletére.

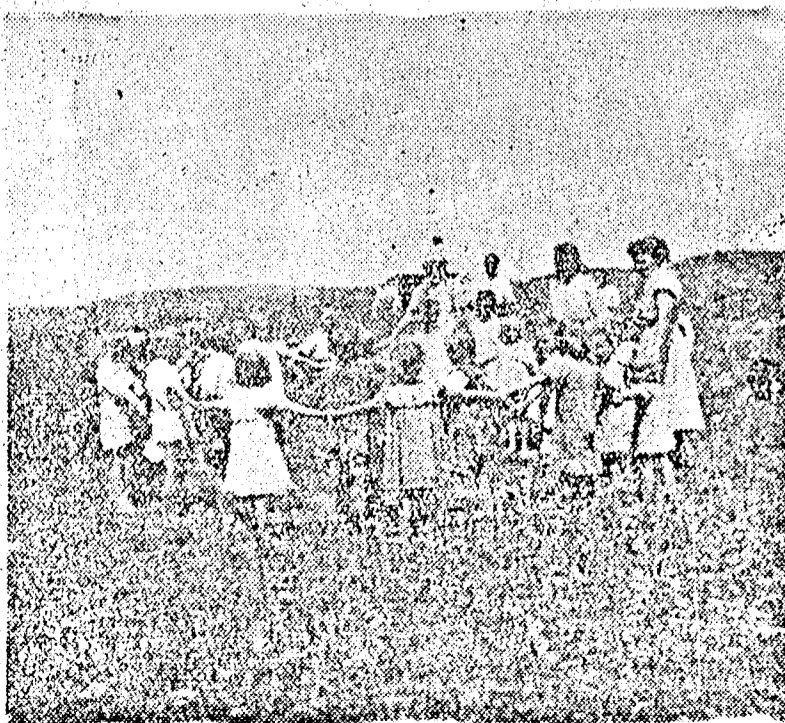
Becsületes munkával, nagyobb eredményekkel köszöntik Augusztus 23-át a marosdécsei dolgozó földművesek

A marosdécsei dolgozó földművesek tervszerűen végzik a termésbetakarítást. A községi néptanács az alapszervezet vezetésével minden erőt mozgósított a begyűjtési csata sikeréért. Az elért eredmények bizonyítékai annak, hogy tervszerű munkával sokkal könnyebb és sokkal sikeresebb dolgozni. A néptanács végrehajtó bizottsága felosztotta a feladatokat, a néptanács képviselői között. Így Zoltán János és Dragos Ioan a szérűfelelősök, Szántó József a szérű tűbiztonságáért és a vízfordásért felel. Az éjjelőrés felelősei Tordai János és Suciu Vasile. Az egészségügyi felelős Varga József, a tűoltócsapat felelőse Póljána Péter néptanácsi képviselő. A néptanácsnak a begyűjtési munkák során nagy segítséget adtak a RDNSz tagjai is. Kollektív munkánk eddigi eredményeként a termésbetakarítás, mind a cséplés, mind a tarlóhántás, előrehaladott állapotban van. Most, mikor orszá-

gunk dolgozói a faszta iga alól való felszabadulásunk hetedik évfordulójának megünneplésére készülnek, mi decsei szegény- és középparasztok is egyre nagyobb lelkesedéssel végezzük a munkát, harcolunk a békétábor megerősítéséért. Augusztus 23-át azzal kívánja megünnepelni minden decsei szegény- és középparaszt, hogy addig elvégez a cséplést és teljesíti hazafias kötelességét.

Szántó Dénes néptanácsi elnök.

Népi demokratikus rendszerünk megvalósításából

A székelyföldvári „Vörös Október” kollektív gazdaság dolgozói kemény küzdelmet vívnak öt éves tervünk első kenyércsatájának győzelméért. Amíg a kollektivisták reggeltől-estig a mezőn dolgoznak, gyermekeik a kollektív gazdaság napközi otthonában gondos felügyelet alatt vannak. Necra Zoia övönő szeretettel foglalkozik a gyermekekkel, Enkelni, táncolni, verset szavalni tanítja őket. Kovács néni a szakács, a gyermekek örömeire izes ételeket főz. Tízórai és uzsonna: vajaskenyér, izeskenyér, mézeskenyér, mikor mi. Ebédre: tyukhus leves, grizgaluska, paprikácscsirke és hasonló más ételek.

A kollektivisták nyugodtan dolgozhatnak a mezőn. Gyermekeik napközi otthonban vannak a napközi otthonban. Jó nevelést és ingyen ellátást kapnak. A kollektív gazdaság dolgozói ezt Partunknak és a munkásosztály kemény harcának köszönhetik. E harc győzelmét országunk dolgozói Augusztus 23-án ünneplik.

A világ ifjúságát összefűző barátság és a béke légköre hatja át a berlini Fesztivált

BERLIN. — (Agerpres.) „Az első dolog, ami a berlini Fesztiválon magára vont a figyelmet, a világ demokratikus ifjúsága közötti őszinte barátság légköre — írja a Pravda berlini tudósítója. A Fesztivál élő bizonyosság arra, hogy a háborus gyújtogatónak nem fog sikerülni a népeket egymás ellen uszítani. A barátság és a béke szó visszhangzik minden nyelven. A német ifjúság ezekkel a szavakkal köszönti egymást. A Fesztivált megnyitó ünnepségen az ifjúsági küldöttek felvonulása alkalmával a stadionban jelenlévő közönség megható jeleneteknek volt tanúja. Abban a pillanatban, amikor a vietnámi küldöttség a francia ifjak menetszlopához érkezett, több francia leány a vietnámi fiatalok elé sietett. Az őszinte barátságnak ez a megnyilatkozása megmutatta, hogy Franciaország egyszerű emberei mély rokonszenvvel viselkednek a hős vietnámi nép iránt, amely a francia imperialisták ellen harcol. A Fesztivál bizonyosság arra, hogy a haladószellemű emberiség egyre nagyobb rokonszenvvel fordul a békeért, a szabadságért és a függetlenségért harcoló népek felé. A szabadságért harcoló koreai ifjúság a Fesztivál érdeklődésének középpontjában áll. Amikor a katonai egyenruhába öltözött koreai fiatalok, mellükön kitüntetéseikkel megjelennek Berlin utcáin, nyomban emberek gyűlnek körükké.

A szovjet küldöttséget a Fesztiválon a legnagyobb szeretet és tisztelet övezi. A Fesztivál megnyitó ünnepségen, amikor a szovjet ifjak felvonultak, a jelenlévők helyükről felállva kiáltották: Sztálin! Barátság! A világ különböző népeinek ifjúsága kifejezésre juttatta forró szeretetét a hatal-

mas, békeszerető Szovjetunió iránt.

A SZOVJET IFJAK HANGVERSENYENEK HATALMAS SIKERE

BERLIN. — (Agerpres.) A szovjet ifjúsági küldöttség művészcsoportja augusztus 6-án rendezte az első hangversenyt. A hangversenyt megelőző napon az összes jegyek elkeltek. A Friedrichstadt-palota környékén, ahol a hangversenyt tartották, az emberek ezrei gyülekeztek. A hangversenyen jelen voltak: a Német Demokratikus Köztársaság kormányának tagjai; Enrico Berlinguer, a DIVSz elnöke; Josef Grohman, a Nemzetközi Diákszövetség elnöke; a Fesztiválon résztvevő küldöttségek vezetői és a meghívott vendégek. A hangversenyt a Szovjetunió himnuszával nyitották meg, amelyet a moszkvai állami konzervatórium hallgatóinak szimfónikus zenekara és a hangversenyen résztvevő énekkar adott elő. A szovjet fiatalok előadása hatalmas sikert aratott. Minden számot viharosan megéljenek. A hangversenyen megnyilatkozott a világ összes fiataljainak a szovjet ifjúság iránt érzett őszinte barátsága.

ÓRIASI TÖMEGEK VESZNEK RÉSZT A MŰVESZI ELŐADÁSOKON ÉS A SPORTÜNNEPSÉGEKEN

BERLIN. — (Agerpres.) A Fesztivál keretében augusztus 7-én folytatódott a különböző országok ifjúsági küldöttei művészcsoportjának előadása, a sportünnepségek és hangversenyek.

A különböző országokból és a NDK-ból újabb és újabb küldöttségek érkeznek Berlinbe. A Német Demokratikus Köztársaságból összesen 500.000 fiatal vesz részt a Fesztiválon. Hír szerint utban van Berlin felé

az angol ifjúság 1000 tagu küldöttsége, Augusztus 6-án érkezett, Svájcól 334, Olaszországból 102, Franciaországból 100, Kolumbiából 5 ifjúsági küldött és a vendégül meghívott egyiptomi és iráni fiatalok. — Raymond Dien, a francia és belga rendőrség önkényes akciói ellenére, augusztus 7-én megérkezett Berlinbe, ahol a fiatalok hatalmas lelkesedéssel fogadták.

A kínai ifjúsági művészcsoport a berlini Vigoperában tartotta meg első hangversenyt, amely ragyogó sikert aratott. A kínai táncgyűttes mély nyomást tett a nézőközönségre. Ugyanaznap a Lengyel Köztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Román Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, az Albán Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság és Franciaország ifjúsági művészcsoportjai a zsűfőlégi megtelt színházakban és szabadtéri színpadokon tartottak előadást. A német ifjúság művészgyűjtéséi Berlin 15 kerületében rendeztek hangversenyt.

Az augusztus 7-i ünnepségek kiemelkedő pontja volt „A szovjet ifjúság a békeharoban” című kiállítás megnyitása. A kiállításon bemutatott adatok szemléltették a szovjet ifjúság békes munkáját, tudomány-szomját és eredményeit.

Ugyancsak nagy érdeklődést váltott ki a Kínai Népköztársaság ifjúságának kiállítása. Itt láthatók a kínai nép ősrégi kultúrájának egyes műkincsei és az új Kína életét bemutató fényképek. Ugyancsak 7-én nyitott meg a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség, a Nemzetközi Diákszövetség, a Lengyel Köztársaság, a Csehszlovák Köztársaság és a Vietnámi Demokratikus Népköztársaság kiállításai.

MERGES GÁZT HASZNALNAK A LISZINMANISTA MARTALÓCOK

KOREAI HADSZINTER.

(Agerpres.) Az „Új Kína” hírügynökség jelenté: Julius 27-én délután Li Sziun-Man martalóc csapatai a nemzetközi törvények nyílt megszegésével, az amerikai agressziós erőkkéll együtt a Kvanungtól északra végrehajtott támadás során mérgező gázokkal megtöltött lövedéket lőttek a 794. számú magaslatra, amelyen a kínai önkéntesek egyik egységének 5. százada tartózkodott. A robbanás után a lövedékek sárgás-fekete színű vastag füstöt árasztottak. A támadás 27 katonát ért, akik közül ketten meghaltak.

Az amerikai agresszorok nyomdokában haladó liszinmanista martalócok példátlan barbársága, mély felháborodást váltott ki a kínai önkéntesek között.

hadlábokra a Kommunista Párt és a szakszervezetek törvénytelenül bebörtönzött vezetőit. A küldöttség hangoztatta, hogy a demokratikus harcok szabadlábúharcokhoz előfeltétele annak, hogy a választásokat szabadon megtarthassák.

PARIZS. — (Agerpres.) A francia kormány Chateauroux repülőterét is kiszolgáltatta az Egyesült Államoknak. A repülőter francia személyzete, a repülőteret elhagyva, tiltakozó tüntelést tartott a Franciaországban dúló amerikai uralom ellen.

LONDON. — (Agerpres.) Az angol kormány megtagadta az angol dolgozóknak azt a követelését, hogy a nőknél a férfiakhoz hasonló munkabéreket fizessenek. Követelés megtagadása miatt 3000 résztvevővel illiközös gyűlés volt, ahonnan 500 főből álló küldöttség indult az alsóház épülete felé s a rendőri beavatkozás ellenére az alsóház irodájába beadta a gyűlés tiltakozó határozatát.

Amerikai gyártmányu bombát használtak a fasiszta banditák a demokratikus kulturintézmények elleni merényletnél Párizsban

PARIZS. — (Agerpres.) A franciaországi haladószellemű szervezetek a párizsi sajtóban tiltakoztak a gaulleista banditák augusztus 5-i merénylete ellen, amelyeket a demokratikus kulturintézmények ellen követtek el.

A „l'Humanité” közli a Francia Kommunista Párt sajnámcikkei szerzőjének nyilatkozatát, amely hangsúlyozza az éberség fokozásának szükségességét és felszólítja a francia dolgozókat, hogy leplezzék le a fasiszta banditákat és támogatóikat.

Az Egységes Szocialista Párt párizsi szervezetének titkársága a békeharcosok, különösen a Kommunista Párt elleni uszító hadjárat eredményének tekintve a fasiszta provokációit.

A Francia Köztársasági Ifjúsági szervezete, számos értelmiségi, szintén tiltakozást fejeztek ki és elhatározták, hogy bizottságot alakítanak a szabadság és a béke megvédésére. A haladószellemű szervezetek felszólítják a francia népet, hogy fokozza éberségét és követelje a kormánytól a gaulleista bandák azonnali feloszlatását.

A „l'Humanité” közli, hogy a „Franciaország—Szovjetunió” baráti társaság könyvkereskedésére dobott egyik bombát az épület éjjeli óre eloltotta. A bombát elküldték vegyelemzésre és megállapították, hogy amerikai gyártmányu.

Röviden

HAGA. — (Agerpres.) Holland lapjelentések szerint a holland lakosság elégedetlenségével szerzett tudomást arról, hogy a kormány meghosszabbította a katonai szolgálati időt. Az elégedetlenség véres összecsapásban robbant ki a leszerelést sürgető katonák és a rendőrök között. Az elégedetlenség katonák védelmére kelt az egész város lakossága, különösen a Philips-gyár munkásai. Elvetették a rendőröktől a gumibotot és kiszabadították a letartóztatott katonákat.

KIEV. — (Agerpres.) A Szovjetunióban látogatásban lévő romániai dolgozó parasztküldöttség két héten töltötte Ukrajnában. A küldöttek Poltava és Kijev környékén megtekintették a kolhozokat, a gép- és traktorállomásokot és mezőgaz-

dasági kutatóintézeteket. Mielőtt Moszkva felé indultak, Gheorghe Cornea, a küldöttek egyik csoportjának vezetője, nyilatkozatot adott a TASS munkatársának. Elmondotta, hogy a küldöttség tagjai bámulatra ejtették a köztársaság városainban és falvaiban látott hatalmasarányú építkezéseket. Megtudták, hogy az utóbbi években Ukrajna falvaiban egymillió kolhoztag házáét helyreállították, vagy felépítették. Ez az eredmény a szovjet emberek békes alkotómunkájának és a szovjet állam gondoskodásának köszönhető.

BOMBAY. — (Agerpres.) A demokratikus erők újabb győzelmet arattak Indiában. A kormány hivatalosan elismerte a Kommunista Pártot, amely országgyűlési részvételre szólította fel a jövő év januárjában megtartandó általános választásokon.

A Párt küldöttsége az indiai kormányhoz fordult azzal a követeléssel, hogy helyezzék szá-

Igy tanulunk a Szovjetunióban

Késő októberi vasárnap este. A bukaresti északi pályaudvar peronján ifjak csoportjai beszélgetnek, bucsuzkodnak. A Jasibamenő vonat indulás előtt áll s egyszerre sok-sok tettekre kész ifjú éneke csendül fel: „Egy a jel-szónk, a béke!”

Minket bucsuztatnak az itthonmaradó barátok. Utunk célja: a Szovjetunió szive, Moszkva. Alig is hiszünk magunknak. Erdemes volt komolyan dolgozni, tanulni. Megláthatjuk Moszkvát, a Kremlt, ahol a béke nagy zászlóvivője, Sztálin elvtárs dolgozik. A szocializmus, a béke nagy hazájában tanulhatunk ezután, hogy az emberiség legnagyobb ügyének jó harcosai váljunk.

A vonat repít az éjszakában. Valahol Kijev és Moszkva között lehetünk. Sokan számadást készítenek eddigi munkájukról s megfogadják, hogy ezután jobban, alaposabban, több munkaszerettel és kitartóbban fognak tanulni. A szovjet emberhez hasonlókká válnak.

Esteledik. A vonat rádióbejáratja üdvözlő a külföldi diákokat és bejelenti, hogy félórán belül Moszkvában vagyunk. Mindenki az ablakhoz rohan s felhangzik az ének: „Reggelenként felragyognak...”

Nagy napra ébredtem: életemben először megyek egy szovjet intézetbe. A kapunál betűzőm a szavakat, „A Leninről elnevezett állami pedagógiai intézet” orosz nyelvet és irodalmat fogok tanulni itt. A dékáni hivatalban a titkárnő mosolyogva hallgatja nyakatekert, magyarosan orosz szavaimat. Bevezető adataimat: éppen a 4400-ik beírt hallgató vagyok. Intézetünknek nyolc fakultása van s reggel nyolctól este tízig hangos az épület a tanítás zajától.

Először vagyok előadáson. Az első szünetben körülvesznek diáktársaim, oroszok, ukránok, gruzok. Mindegyik érdekelt: honnan jöttem, hol tanultam otthon, hogy utaztam. Az egyik fiú, akinek Komszomol-jelvénye mellett néhány kitüntetés csillog mellén, román városneveket sorol: Bukarest, Ploest, Temesvár... Mondom, hogy kolozsvári vagyok. Kérdéséből kiderül, hogy Kolozsvárt is ismeri. A következő napon már fizetel szakitanának. Mindegyik kérdez, érdeklődik és válaszol az én kérdéseimre. Délben felkeres a Komszomol-csoportvezető és elmondja, hogy melyik tanulmányi csoportba osztottak be. Három kollégám fog segíteni a különböző tantárgyaknál. Igyekszik önbizalmat önteni belém.

Délutánonként együtt tanulunk a három önkéntes „tanárral.” Az órákon a szomszédos két társam lerövidíti a tanár előadását és tollbamondják számomra.

December végén tettem le első vizsgámat, ókori irodalomból. Egy tanuló átlagos vizsgaideje 15 perc. Az enyém egy órát tartott. Szívdobogva mentem vizsgázni, hiszen Homerosról, Szofokletről, Plautusról, vagy Vergíllusról kell beszélnem orosz nyelven. A tanárnő biztat, hogy dolgozzam ki nyugodtan a tételt, mert van időm. Félpercenként mondtam egy-egy mondatot. A tanárnő papírral és ceruzával magyarázta a nagyobb nyelvtani hibákat. — Tudja az anyagot, mondta, amikor befejeztem a felelést. — Beszéljen többet oroszul, használja bátrabban a szavakat. — Amikor az ajtónál voltam, sok sikert kívánt a többi vizsgáimhoz. Ezen a vizsgán megtanultam, hogy az igazi tanár akkor örül, ha a tanítványa jól felelt.

Egy másik példa a szovjet tanár magatartásáról. Az egyik csoportlarsam, Nina Puzina, betegség miatt több alkalommal hiányzott a marxista szemináriumokról.

Amikor felépült, nagyon csendesén viselkedett, nem szólt hozzá a kérdésekhez. Jó kedve is mintha megcsappant volna. Az egyik szemináriumon a vezető tanárnő felszólította s Puzina nem tudott. Délben láttuk, hogy együtt hagyják el az intézetet. A következő szemináriumokon Nina egyre élénkebb lett. Vitatkozott és olyan dolgokat mesélt az 1905-ös forradalomról, amelyekről még egyikünk sem hallott. Elmondta később, hogy a tanárnő hazakisérte, kikérdezte összes körülményeiről s attól kezdve naponta külön tanult vele egy órát. Év végén Puzina ötössel (a legmagasabb szovjet jeggyel) vizsgázott marxizusból. Ez csak egy példa a sok közül. Alkalában minden tanár általánosan ellenőrizi tanulóinak munkáját; intézetben, utcán, lakásban, vagy az otthonban, mindenütt rendelkezésére áll a hallgatóknak.

A szovjet iskolákban bőségesen biztosítják a tanulás minden anyagi eszközét. Intézetünkben minden tantárgynak külön terme és saját könyvtára van. A középkori irodalom kabinetjében például megkapjuk az anyag egész évi nyomtatott programját, a szükséges tankönyveket és szépirodalmi műveket. Természetesen ingyen. A kabinetben is lehet tanulni, azonkívül négy nagy tanulóterem van. Itt állandóan könyv fölé hajló hallgatókat lehet látni. A lógás, indokolatlan sétálás ismeretlen fogalom.

Az irodalmi fakultás első évének egyik legfontosabb tantárgya az irodalomelmélet. Ennek keretében az irodalom alapvető fogalmaival ismerkedünk meg. (Például: mi a szépirodalom, a művészi megismerés, alak, típus, kompozíció, téma, veselési módok, verstan, irodalmi műfajok stb.). Szemináriumunkon kidolgoztuk például Gorkij: „Ember születik” című novelláját, a következő szempontok szerint: a mű tartalma, eszmei mondanivalója, hogyan kapcsolódik a tartalom és forma, stb. Nyelvészetből feldolgoztuk Sztálin elvtárs nyelvészeti cikkeit. Az anyag jobb elsajátítása érdekében külön előadások is voltak. Többek között Vinogradov Sztálin-díjas akadémikus tartott előadást Sztálin elvtárs munkáiról.

A lélektani anyag jelentős részét a gyermek lélektana teszi ki. Májusban középiskolákban figyeltünk meg 13—14 éves tanulókat és vizsgadolgozatot készítettünk róluk. Hasonlóan kapcsolódik az élethez a többi tantárgy is.

A szórakozás is rendkívül tanulságos és építő jellegű. A kulturális sorok során gyakorta hírneves írók és művészek tartanak előadásokat. Egy alkalommal nálunk járt Versigora. Elmesélte, hogyan harcoltak a Nagy Honvédő Háború alatt az ukrán partizán alakulatok és hogyan írta meg „Tiszta lelkiismerettel” című regényét. Más alkalommal Szurkov és Iszakovszkij szavakkal intézetünkben legszebb verseiket. A legnagyobb sikere Iszakovszkij: „Egyszerű szó Sztálin elvtárshoz” című versének volt. A varsói békevilágkongresszus után Tyihonov járt nálunk és beszámolt a kongresszus munkájáról. A Komszomol-szervezet nagy súlyt fektet a színház- és mozilátogatókra, sportra és különféle kirándulásokra is.

Tíz hónapi komoly munka után jól esik a pihenés. Intézetünk azonban nem lesz csendesebb: nyári tanfolyamot szerveztek munkások számára. Eljöveteleink előtt már meg is érkeztek az első munkás-diákok, a „Kaucsuk” gumi gyáratól. Építőipari vállalatoktól, élelmiszeripárszektól stb. Egy harmadik év körüli munkás érdeklődésemre elmondta, hogy pedagógusként fog tanulni. Aztán ezeket mondotta: „Mi holnap többet akarunk nyújtani hazánkknak, mint amennyit ma nyújtunk. Ezért dolgozik és ezért tanul nálunk minden ember.”

Barthman Richárd

FELSZABADULÁSUNK EVFORDULÓJÁRA

Rendbehozott utcák, új parkok és virágoskertek köszöntik Augusztus 23-át Kolozsváron

Kolozsvár az utóbbi időben rohamos fejlődésnek indult. Új gyárak és üzemek kezdtek meg a termelést s a meglévők kibővültek. Az iparban foglalkoztatott új dolgozók révén a lakosság száma jelentősen megnövekedett. A nagybörde Kolozsvár városrendszere a néptanács illetékes ügyosztályának fontos feladata. Utcaikat hoznak rendbe, aszfaltoznak, köveznek, virágos kerteket, parkokat teremtenek.

A kormány az utóbbi időben 75 millió lejt utalt ki a város rendezésére és az építkezések befejezésére. A tartományi építészeti vállalat evégből rövid időn belül befejezte a Dózsa György-utca szabályozásának munkálatait. A gyalogjárót lebetonozták, az úttestet pedig kiszélesítették, amely biztosítja a járművek zavartalan forgalmát. A Monostori-ut kikerülésénél dolgozó munkások vállalták, hogy Augusztus 23. tiszteletére befejezik a megkezdett munkálataikat. A hét folyamán megkezdik a Budai Nagy Antal-utca javítását is. Még ebben az évben új marhavásárlóteret létesítenek a Szent György-hegy mellett, amelyet a legkorszerűbb épületekkel látnak el, teljesen kikövezik és az odavezető

utakat is rendbehozzák. Az eddigi vásártér helyébe parkot létesítenek, ahol a környékbeli dolgozók felüldülhetnek és új erőt gyűjthetnek.

A külváros utcáin végig tekintve, meglátjuk a mult tőkés társadalom „várospolitikáját”. Mióta azonban a dolgozó nép vette kezébe a politikai hatalmat, fokozatosan változik a külvárosi utcák arculata is. Eltűnnek a sártengerek és gyalogjárókat építenek. Ebben az évben 27 külvárosi utcát köveznek ki és járdával látnak el, összesen 13.679 méter hosszúságban. A kikövezendő terület 15 ezer 950 négyzetméter. Az idén a következő utcákban fognak munkálatakat végezni: Nyárfasor és Kálvária-utca, Moga püspök-tér, Szöllő, Koch Robert, Pasteur, Zorilor, Kert-utca, Török-vágás, Senina, Máramaros, Gorkij, Belgrad, Partizánok-utja, Giordano Bruno, Jaures, Simion Balint, Brancoveanu, Septimiu Albin, Vasile Lupu, Vasvári Pál, Alexandru Sahia, Gheorghe Asachi, Deportáltak-utja, Pata, Böszörményi-ut, Kenyérmező, Bábolna, Szabó Ervin és Apáczai Cséri János-utcákban.

A város vezetősége gondoskodott virágos kertek és parkok

létesítéséről is. Egy részét, így például a Horea-ut végén, már befejezték, a többi helyeken pedig felszabadulásunk évfordulójára, Augusztus 23. tiszteletére végzik el. Ilyen virágos kerteket készítenek az Andrei Muresan-utcában, az Engels- és Marasesti-téren és a Szükszervezetek székháza mögött. Az Irisz-telepi dolgozók önkéntes munkával Augusztus 23. tiszteletére szintén parkot csinálnak.

A helyi építészeti és iparvállalatok osztályának tevékenysége azonban nemcsak az utcák és parkok munkálataiban látszik. Az Irisz-telepi dolgozók gyermekei részére korszerű egyemeletes iskolát épít. A hét tantermes, nagy ablakkal ellátott iskolában a jövő emberei eredményesen tanulhatnak, hogy a tudás birtokában annak idején ők is munkálkodhassanak szabad hazájuk építésén.

Hazánk felszabadulásának hetedik évfordulójára tehát Kolozsvár utcái is sokhelyütt megújultak, zöldelő parkokkal, virágos kertekkel köszöntik Augusztus 23-át.

A gépek szocialista gondozásával 3,4 százalékkal fokozták a munka termelékenységét a „Proletarul” gyár munkásai

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai „Proletarul” tüzálló téglagyár dolgozói július havi munkaelőirányzatukat 7,2 százalékos teljesítéssel, július 25-én befejezték. A hónap végéig 22,9 százalékos tervteljesítést értek el.

A szép eredmény elsősorban annak tulajdonítható, hogy a gyár termelőmunkásai egytől-egyig résztvettek a szocialista munkaversenyben.

A termelőosztályok közötti versenyben a legszebb eredményt az égetőkemence munkásai érték el, akik 22,9 százalékkal teljesítették túl munkafelajánlásukat. A malom munkásai 116,5 százalékos, a szárító-

munkások pedig 107,8 százalékos eredménnyel dolgoztak. A „Proletarul”-gyár munkásai azaz, hogy túlhajomó részben fazonált árut készítettek, a havi termelési tervet értékben 139,9 százalékos teljesítéssel.

A harmadik negyedév megkezdésekor az üzem munkásai és technikusai mind szélesebb körben kezdték alkalmazni a szovjet munkamódszereket. Nina Nazarova módszerét alkalmazva, a gépek szocialista gondozásával lényegesen megnövelték a gépek teljesítőképességét és ennek következtében júliusban 3,4 százalékkal emelkedett a munka termelékenysége az üzemben.

A lakatosműhely dolgozói közül Pap Ferenc egyéni takarékosági folyószámlát nyitott Augusztus 23. tiszteletére. A takarékosági versenyben Pap Ferenc már eddig 13.942 lej értékű megtakarítást ért el. Hasonló eredményeket értek el az üzemben még sokan mások, akik Lidia Korábelnyikova, szovjet sztáhanovista módszerét alkalmazva, a hónap végén megtakarított anyagból dolgoztak. Az üzemben elért megtakarítások eredményeként a tordai „Proletarul” dolgozói az elmúlt hónapban 3 százalékkal csökkenthették az általuk előállított tüzálló téglák önköltségét.

A kalotaszéki néptanács végezzen lelkiismeretesebb munkát a termésbetakarítás érdekében

Bánffyhad-rájonban a hűvösebb időjárás következtében később ért be a gabona, mint Kolozsvár-tartomány melegebb éghajlatú vidékein. A magyarókeréki dolgozó földművesek is később kezdhették meg az aratást, de megértették Pártunk határozatát. A termés veszteség nélküli betakarítására minden erőt mozgósítottak.

Kihasználták a kedvező időjárást, viaszérésben és tervszerűen végezték az aratást. Már learaták a búzát, rozst és az árpát. A zab aratását is rövidesen befejezik.

Aratás után pár nappal Pártunk határozatának megfelelően a magyarókeréki dolgozó földművesek meg akarták kezdeni a gabona szétürre hordását. A néptanács azonban nem gondoskodott a szétürre kijelöléséről és berendezéséről. A magyarókeréki dolgozó földművesek sürgős intézkedést követeltek és azt javasolták, hogy a szétürre ott csinálják meg, ahol a mult évben is volt, a falutól né-

hány száz méterre elterülő rélen. A néptanács, amely Kalotaszéki királyon székel, nem fogadta el a javaslatot, hanem Magyarókeréktől két kilométerre, a kalotaszéki királyi határhoz közel jelölték ki a szétürre. A kalotaszéki királyi néptanács végrehajtó bizottsága azért választotta ezt a megoldást, hogy ne kelljen olyan messzire gyalogolni az ellenőrzés végett a magyarókeréki szétürre. A néptanács azonban nem gondolt arra, hogy eme helytelen intézkedéssel megnehezíti és késlelteti a magyarókeréki dolgozó földműveseket a termés begyűjtésében. Ugyanis mivel a szétürre távol van a falutól sok időbe kerül a gabona behordás és a szétürre a szalma és polyva elhordása. Másik nagy hiányossága a szétürre, hogy nincs elsősegélyhely, illetve van, csak nem a szétürre, hanem a szétürtől 2 kilométerre, bent a faluban. A gyógyszerket és a kötszereket Pop Augustin lakásán tartják — gondosan elzárva. Ha már a nép-

tanács semmiképpen sem akarta az elsősegélyhelyet a szétürre felállítani, Kalotaszéki királyon kellett volna helyet keresnie számára, mert ha történetesen baleset történik a szétürre, Kalotaszéki királyról sokkal hamarabb lehet biztosítani az elsősegélynyújtást.

Ezek a tények félreérthetetlenül azt bizonyítják, hogy a kalotaszéki királyi néptanács ahelyett, hogy a terepen, a dolgozók érdekében megfelelően irányítaná a termésbetakarítást, saját kényelmi szempontjának megfelelően, az iródból irányítja a mezőgazdasági kampányt. Ez nagy hiba. Mint a magyarókeréki eset is bizonyítja, a rajoni néptanács sem végez kellő ellenőrző munkát. A hibákat sürgősen ki kell küszöbölni, a néptanács a szétürre helyezze oda, ahol a dolgozó földművesek idejében késedelem nélkül végezhetik a termésbetakarítást. Gondoskodják arról is a néptanács, hogy az elsősegélyhely ne a faluban, hanem a szétürre legyen.

Ungur József párttitkár példát mutat a terménybetakarításban

ECKENTELEP. — (Levelezőnk-től.) Falunk dolgozó földművesei gyors ütemben végzik a cséplést. A munkát úgy szervezték meg, hogy a gép megszakítás nélkül dolgozhatik. A learatott gabonát már majdnem mindenki szétürre hordta. A cséplés után a szalmát és a polyvát azonnal elszállítják a szétürre, hogy az se akadályozza a munkát.

Az eckentelepi dolgozó parasztek örömmel teljesítik hazafiús kötelességüket. A beszolgáltattott gabonát minden második nap a dolgozó

földművesek önként szállítják be a ludasi terménybegyűjtő központhoz. A termésbetakarítás során a párttagok járnak az élen. Ungur József párttitkár, Vajda István, Sklódli Mihály, Dávid Sándor és mások minden munkát elsőnek végeznek el. Falunk dolgozói nagy lelkesedéssel készülnek hazánknak a fasiszta iga alól való felszabadulására. Augusztus 23. tiszteletére teljesen el akarják végezni a termés betakarítását.

Orosz Lajosné.

A Kolozsvár-tartományi villamosművek dolgozói a távlati terv megvalósításaért küzdenek

Kolozsvár-tartomány nagy-ütemű iparosítása egyre több energia előállítását teszi szükségessé. Tartományunkban az ötéves terv első évében új üzemek, üzemrészecskék épültek, a régi-állandóan bővülnek és így az eddig előállított villamosenergia már nem fedezi a szükségletet. Ennek érdekében a kolozsvári tartományi villamosmű dolgozói a falvak villamosítása mellett nagy súlyt helyeznek arra, hogy minél nagyobb mennyiségű ipari áramot állítsanak elő. Az ipari áramszükséglet fedezésére a régi tartományi vízi- és hőerőműtelepeket kibővítik, a nagyobb ipari központokban pedig lehetőleg villanyáramfejlesztő telepeket létesítenek.

A tordai üzemeket és az aranyosgyéresi „Sodronyipar“-t, az egeresi villanytelepet és a tordai cementgyárból előállított villamosárammal látták el eddig. A két áramfejlesztő telepen előállított villanyenergia azonban nem fedezi a szükségletet. Ezért a tartományi villamosmű, a távlati villamosítási terv értelmében, három év alatt nagyteljesítőképességű villamos-hőerőműtelepet épít Tordán. Az új villamos-hőerőműtelep a régi lerombolt tordai villanytelep helyén épül. A négy egységből álló hőerőműtelep teljesítőképessége körülbelül akkora lesz, mint az egeresi villanytelepé. A tordai hőerőműtelep első egysége ez év decemberére, a második egység 1952-re, a harmadik és negyedik egység pedig 1953-ra készül el. Az itt előállított energia teljes egészében fedezi majd Torda meglévő és épülő üzemeinek, valamint az aranyosgyéresi „Sodronyipar” áramszükségletét.

A tartományi villamosművek dolgozói még májusban hozzáfogtak az első egység felépítéséhez. Most még az építési mun-

kálatok folynak, de a szükséges berendezés már megérkezett. Néhány héttel ezelőtt megérkezett a jövő évben elkészítendő, második egységhez szükséges Diesel-motor is.

A régi villanytelep kisebb teljesítőképességű Diesel-motorjait a tartományi villamosmű eljuttatja azokra a helyekre, ahol szükségessé mutatkozik. Így például a Zsibóra küldött villanymotor segítségével egy kisebb teljesítőképességű villanyáramfejlesztő telepet létesítenek. A zsibói hőerőtelepről látják majd el Zsibó város áramszükségletét és előreláthatólag a környék bányatelepét is.

A Kolozsvár-tartományi villamosmű második negyedévi eredménye az is, hogy az aranyosgyéresi „Sodronyipar”-nál elkészítette a transzformátort. A második egyéves tervben ugyanis elkészült az Egeres-Aranyosgyéres közötti 110 ezer voltos magasfeszültségű távvezeték, de a „Sodronyipar” transzformátor hiányában eddig nem használhatta az áramot. Az új transzformátor 60 ezer voltos erősségű áramot biztosít ma már a „Sodronyipar”-nak.

Jelentős munkálatok folynak a dési hőerőműtelepen is, ahol a lerombolt villanytelep helyreállítása komoly munkát vesz igénybe. A tartományi villamosművek munkásai és technikusai nagy számban dolgoznak a Dregán-völgyi vízierőmű és a sármási hőerőműtelepen. A bővített és újjáépített, valamint az újonnan épülő tordai villanyáramfejlesztő telepek dolgozói nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy felszabadulásunk hetedik évfordulójának tiszteletére, minél szebb eredményeket érjenek el villamosítási tervünk megvalósításának munkájában. Az Augusztus 23. tiszteletére folyó versenyben a falvak villamosítását végző és a hálózati munkások sem maradnak le.

Változtassák meg magatartásukat a „Victoria” fogyasztási szövetkezet 19-es sz. fiókjának elárúsítói

KOLOZSVAR. — (Levelezőnk-től.) Augusztus 7-én délután vásárolni mentem a „Victoria” fogyasztási szövetkezet 19-es számú fiókjámba. Amikor beléptem, rajtam kívül csupán két vásárló volt, azonban mire kijöttem az árut, többen jöttek. Mikor sor került rám, kértem az előrusítónót, hogy a kis vinetták mellett egy nagyobbát is adjon. Azt az ingerült választ kaptam, hogy nem lehet változtatni és különben is „magyságokat” nem szolgálnak ki. A magáról megfélemlített kiszolgáló ezután követelte a pénztárostól, hogy fizesse vissza nekem a pénzt. Az igazságtalanság láttán kértem a panaszkönyvet. Ezt megtagadták tőlem. Így kénytelen voltam az üzletből dolgvégezetlen távozni.

Tizenhat éve vagyok a munka mezején. A szövetkezetek célja a dolgozók olcsó és jó áruval való ellátása, a munkásosztály és dolgozó parasztság szövetségének megerősítése. A fenti eset minden bizonnyal nem segíti elő a szövetkezeti mozgalom megerősítését, de ellenkezőleg gátolja. Kérem a „Victoria” fogyasztási szövetkezet vezetőit, végezzék felvilágosító munkát az elárúsítók között, hogy azok javítsanak magatartásukon. Ez annál is fontosabb, mert hasonló esetek naponta történnek a szövetkezet különböző fiókjáiban.

Révész Julla

a Kolozsvár-tartományi fiókrész dolgozója.

A toroczkói és toroczkószentgyörgyi dolgozó földművesek csirájában elfojtották a kulákmesterkedést

TOROCZKO. — (Levelezőnk-től.) A toroczkói és a toroczkószentgyörgyi dolgozó földművesek a párttagok példáját követve keményen dolgoznak a termésbetakarítás sikeréért. Mint ahogy Pártunk határozata előírja, viaszérésben kezdték az aratást, s ahogyan befejezték, hozzáfogtak a gabona szétürre hordásához is. Az alapszervezet és a tömegszervezetek vezetői, agitátorai jó felvilágosító munkát végeztek a dolgozó földművesek között. Ennek eredménye az, hogy lendületesen egymással versenyezve végezték az aratást, a behordást és a cséplést. Amíg a dolgozó parasztek megszokták a gabonát hordták a szétürre a gabonát. Varga Ferenc, toroczkószent-

györgyi cséplőgép- és olajmalm-tulajdonos kulák, házról-házra járt, arról akarta meggyőzni a dolgozó földműveseket, hogy neki előnyösebb a háznál való cséplés.

A toroczkói és a toroczkószentgyörgyi dolgozó parasztek, azonban már meggyőződtek a szétürre való cséplés előnyéről és méltó választ adták a kuláknak. Leleplezték a még nagyobb lendülettel forgók a gabonabetakarításra. A kuláknak nem sikerült félrevezetni a dolgozó földműveseket, nem sikerült megakadályozni a termés idejében, veszteség nélküli való betakarítását.

Török János
MNSz-aktivista.

